

KOMMUNSEKTORENS ORGANISASJON - KS ADVOKATENE - Advokater MNA

Tor Allstrin – avd.dir.	Øyvind Gjelstad	Erna Larsen	Kristine Vigander
Elisabeth Aasheim	Solfrid Vaage Haukaas	Øyvind Renslo	Geir S. Winters
Kristine Røed Brun	Anne-Lise Hellebostad	Jostein Selle	Frode Lauareid
Gry Brandshaug Dale	Beatrice Dankertsen Hennyng	Cecilie R. Sæther	Sabrina Becher (adv.sek.)
Mårten Brandsnes Faret	Hakon Huus-Hansen	Siri Tofte	Linda Hansen (adv.sek.)

Vår referanse: 17/00708-41

Ansvarlig advokat: Øyvind Renslo

Deres referanse:

Dato: 04.09.2017

Erklæring fra Oslo Katolske Bispedømme og Trondheim Stift i sak om urettmessig utbetalt offentlig støtte

1. Innledning

Vi viser til tidligere korrespondanse i ovennevnte sak.

Vedlagt oversendes endelig erklæring fra biskop Bernt Eidsvig på vegne av Oslo katolske bispedømme (OKB) og Trondheim stift datert 30. august 2017.

Vi vil nedenfor kort redegjøre for hovedpunktene og vår vurdering av erklæringen, men først litt om bakgrunnen for den. Innholdet i erklæringen ansees for øvrig stort sett som selvforklarende.

2. Kort om bakgrunnen

Vi har fra 170 kommuner mottatt en oppdragsbekreftelse for å bistå i forbindelse med oppfølging av urettmessige utbetalinger til Den Katolske Kirke. Den vedlagte erklæringen er et resultat av de forhandlinger som vi har hatt med den Den Katolske Kirke. Et utkast til erklæring har vært sendt våre oppdragsgivere til uttalelse. Tilbakemeldingene har medførte mindre justeringer av erklæringen.

Bakgrunnen for erklæringen er som tidligere redegjort for Kulturdepartementets vedtak av 5. februar 2016 om å pålegge OKB å betale tilbake ca. 40,5 millioner kroner av statstilskudd som bispedømmet har mottatt for årene 2011 til 2014. Kommunale tilskudd fastsettes med utgangspunkt i det samme medlemsgrunnlaget og det som samme regelverk som gjelder for statlige tilskudd. Ved Oslo tingretts dom av 17. januar 2017 ble departementets vedtak stående. OBK har anket tingrettens avgjørelse til Borgarting lagmannsrett, og endelig dom vil tidligst foreligge annet halvår 2018.

Kulturdepartementets vedtak og slik også Oslo tingretts avgjørelse, gjelder for årene 2011 til 2014. Etter det departementet har opplyst er det for tilskuddsårene fra og med 2015 ikke avdekket medlemsjuks. Medlemsregistrene var da rettet i overensstemmelse med departementets vedtak. Det er derfor, basert på opplysninger fra staten, ikke grunnlag for å fremme krav for senere år enn 2014. Erklæringen gjelder følgelig for årene 2011-2014.

Vi har vurdert at det sannsynligvis ikke er grunnlag for å nå frem med et større krav mot Den katolske Kirke enn det krav som staten har fremmet. Etter de undersøkelser som vi har gjort er det ikke mulig å finne et faktagrunnlag som kan sannsynliggjøre et større krav, blant annet som følge av manglende oppbevaring av medlemsmasser som grunnlag for å beregne tidligere for høye utbetalinger. Tingrettens

avgjørelse fremstår etter vår vurdering som solid. Det kan være en viss usikkerhet knyttet til hvilken kommune et uriktig registrert medlem skal knyttes til. En eventuell domstolsprøving vil derfor også kunne medføre særlig spørsmål i forhold til beregning av krav fra den enkelte kommunene.

Det har derfor fra vår side, blant annet av ovennevnte grunner, vært et mål å unngå å måtte bringe kommunenes sak inn for domstolene. Vi har også vært opptatt av at kommunene ikke skulle lide rettstap ved å vente på en endelig dom i sak med staten som følge av at den alminnelige foreldelsesfristen for pengekrav er 3 år. Endelig har vi ønsket å lage en ordning for oppgjør som er enklest mulig.

Selv om vi har fått oppdragsbekreftelse fra 170 kommuner, har det etter vår oppfatning vært riktig å gjøre erklæringen generell slik at den omfatter alle landets kommuner som har utbetalt uriktig støtte til OBK og Trondheim stift.

Vi har i forhandlingene også tatt hensyn til den Katolske Kirke sitt behov for en tilbakebetalingsordning som i minst mulig grad rammer den daglige driften av kirken rundt om i landet. Vi har imidlertid ikke gjort nærmere undersøkelser av økonomien i den Katolske Kirke. Vi har her også sett hen til at staten har akseptert en tilbakebetalingsordning over 5 år for sitt krav, men da med start fra 2017.

3. Kort om innholdet i erklæringen

Gjennom den vedlagte erklæringen aksepterer Den Katolske Kirke i Oslo og Trondheim stift å legge domsresultatet i saken mellom staten og Den Katolske kirke til grunn også for kommunenes krav om tilbakebetaling av uriktig tilskudd. Dersom kirken inngår et forlik med staten, skal forliket legges til grunn også for kommunenes krav. Kommunene slipper slik å måtte gå til domstolene for å gjøre gjeldende krav. Ved erklæringen frafaller også den Katolske kirke å gjøre gjeldende at noen deler av kommunenes krav er foreldet, slik at kommunene ved å følge erklæringen ikke risikerer å bli møtt med innsigelser om at krav er bortfalt som følge av de er foreldet. Da erklæringen i seg selv medfører en ensidig plikt for den katolske kirke, vil krav kunne fremmes uten at det stilles nærmere krav til saksbehandling, forhåndsvarsling, vedtak mv i den enkelte kommune.

OBK og Trondheim stift aksepterer at kommunene kan kreve tilbakebetalt uriktig utbetalte beløp gjennom motregning av fremtidige tilskudd fra og med det året en rettskraftig avgjørelse foreligger, men senest fra 2019. Oppgjør skjer gjennom motregning over 3 år med like store deler hvert år. De kommuner som samlet har et mindre krav enn kr. 300.000,- vil kunne kreve hele beløpet tilbakebetalt innen 3 måneder fra rettskraftig avgjørelse eller forlik med staten foreligger.

Det er i punkt 2 i erklæringen nærmere beskrevet hvordan uriktig utbetalte beløp skal beregnes. En fast prosentsats, for hvert av årene 2011-2014 skal legges til grunn for beregningen. Den enkelte kommune kan således beregne hvilket beløp som kan kreves tilbake ved å beregne den angitte prosentsatsen av det samlede utbetalte beløp for hvert enkelt år.

Dersom kommuner, til tross for denne erklæringen, måtte ha særskilt grunnlag for å anlegge eget søksmål mot kirken med egne krav om tilbakebetaling, har den Katolske Kirke med denne erklæring også frafalt å gjøre innsigelse om foreldelses gjeldende for noen deler av kommunens krav forutsatt at søksmål i så tilfelle tas ut innen 31. desember 2019. Se erklæringen punkt 8.

Erklæringen gjelder for alle landets kommuner som har betalt tilskudd til OKB og Trondheim stift.

4. Vår vurdering – videre fremdrift

Etter vår vurderingen ivaretar erklæringen kommunenes interesser på en tilfredsstillende måte. Vi vil derfor anbefale at kommunene følger erklæringen med hensyn til å kreve tilbakebetalt uriktig utbetalte beløp.

Vi vil informere dere når rettskraftig dom foreligger, og eventuelt om andre hendelser som måtte ha betydning for saken. Kommunen kan derfor avvente nærmere informasjon fra oss før tilbakebetaling/motregning av krav iverksettes.

Det opplyses om at det nå også vil bli sendt ut faktura for arbeid utført i saken.

Dersom det er spørsmål til vedlagt erklæring eller videre fremgangsmåte, er det selvsagt bare å ta kontakt med oss.

Med vennlig hilsen

Øyvind Renslo
advokat

Hakon Huus-Hansen
advokat

Vedlegg: Erklæring av 30. august 2017

